

Vážené spoluobčanky, vážení spoluobčané,

letošní rok se chýlí nezadržitelně ke svému závěru. Konec roku je jednak časem zhodnocení roku předešlého, ale také příprav na rok nadcházející. Zastupitelstvo tak na svém posledním jednání přijalo několik opatření a rozhodnutí, s jejichž obsahem bych Vás chtěl seznámit v tomto čísle Lužanského zpravodaje, posledním roku 2025.

Zásadním bodem je schválení rozpočtu na rok 2026. Rozpočet je stěžejním dokumentem pro fungování celé obce, proto byla jeho přípravě věnována náležitá péče a diskuse. Základními a závaznými parametry rozpočtu je stanovený objemu příjmů a výdajů v jednotlivých paragrafech (jedná se o zákonem určená odvětví působnosti obce) a rozsah financování, který říká, zda a jak moc je rozpočet schodkový nebo přebytkový. Zastupitelstvo schválilo pro rok 2026 rozpočet schodkový, který počítá s příjmy ve výši 16,953 mil. Kč, výdaji ve výši 27,470 mil. Kč a schodkem rozpočtu ve výši 10,517 mil. Kč. I když schodek rozpočtu vypadá hrozně, nemusíte se bát, že by obec neměla finanční prostředky na své fungování. Plánovaný schodek totiž bude kryt přebytky hospodaření z minulých let, které počítáme ke konci roku ve výši 30 mil. Kč. Právě za tyto prostředky jsou obce kritizovány, že neumí hospodařit a investovat, ale my jsme v zastupitelstvu přesvědčeni, že je to naopak. Tyto prostředky potřebujeme pro spolufinancování investičně náročných projektů nebo financování projektů, na které se nenajdou vhodné dotační zdroje.

Příjmy v roce 2026 plánujeme především z rozpočtového určení daní (jedná se o podíl na daních vybíraných státem) a místních poplatků, a to ve výši 15,4 mil. Kč. Další příjmy tvoří zejména nájemné z pozemků a bytů, příjmy z provozu pošty, odměny za provoz systému třídění odpadů a přijaté úroky, to vše v celkové částce zhruba 1 mil. Kč. Zbylé příjmy jsou třeba vyúčtování za elektřinu z bytů a školní kuchyně, které jsme vydali v roce 2025, ale inkasujeme až v roce 2026. V rozpočtu nepočítáme s prodejem žádného investičního majetku.

Výdajovou stránku tvoří především běžné provozní výdaje na chod obce – náklady na odměny zastupitelů a platy zaměstnanců, náklady na nákup pohonných hmot, elektrické energie, materiálů, zajištění oprav majetku, a další výdaje pomáhající zabezpečit každodenní fungování obce a poskytovaných služeb. Tyto výdaje představují větší polovinu rozpočtu – konkrétně 16,6 mil. Kč. Naopak investiční výdaje jsou plánovány v objemu 10,7 mil. Kč.

V rámci investičních výdajů počítáme například s částkou 4 mil. Kč na úpravy komunikací na dolním konci nebo částkou 3 mil. Kč na vybudování chodníků od zámečku k č. p. 4. Na obě tyto akce budeme podávat žádost o dotaci, ale předběžně jsme se v zastupitelstvu shodli, že je chceme realizovat bez ohledu na to, zda dotaci obdržíme či nikoliv. Tím by se totiž podařilo vytvořit bezpečnou cestu pro pohyb pěších ze středu obce až na dolní konec (zatím alespoň po místních komunikacích) a dokončit v přijatelné variantě síť komunikací pro chodce na území celé obce.

Významnou položkou rozpočtu je školství, které si nárokuje částku převyšující 5 mil. Kč. Tento nárůst oproti předchozím rokům způsobila změna ve financování nepedagogických zaměstnanců. Náklady na ně totiž od roku 2026 musí platit zřizovatel, v našem případě my. Jedná se o platy kuchařek, uklízeček, školnice, hospodářky nebo účetní, které v konečném součtu činí 2,3 mil. Kč. Na pokrytí těchto nákladů byl obcím navýšen podíl na sdílených daních, dodatečné příjmy však tyto náklady zdaleka nepokrývají, pro příští rok budeme muset doplatit prostředky ve výši 0,6 mil. Kč. Dále je v rámci rozpočtu navržen příspěvek škole ve výši 1 mil. Kč na pokrytí provozních výdajů na elektřinu, vodu, úklidové prostředky, hygienické potřeby, materiál, a podobně. Součástí této kapitoly je i částka 1 mil. Kč na projekt úprav školní zahrady, o jehož podporu ve výši poloviny nákladů budeme žádat v prosinci z prostředků Státního fondu životního prostředí. V roce 2026 počítáme ještě s výdaji ve výši 0,5 mil. Kč na vybudování přístřešku na kola a nasvětlení přístupové cesty ke škole.

Podstatnými jsou svým významem i velikostí výdaje na sport a tělovýchovnou činnost. V příslušném paragrafu je zahrnuta kromě běžné dotace na činnost TJ Sokol Lužany také spoluúcast ve výši 0,3 mil. Kč na projektu úprav hřiště z roku 2025 (vybudování dětského a workoutového hřiště a rekonstrukce osvětlení), ale i rezerva ve výši 0,5 mil. Kč pro případné spolufinancování projektové žádosti sportovců na úpravy kabin.

Další objemnou položkou schváleného rozpočtu jsou náklady na veřejné osvětlení. Kromě výdajů na elektřinu a opravy počítáme s výdaji na plánovanou rekonstrukci a rozšíření veřejného osvětlení na hořením konci v úseku od křižovatky u Marijány k přečerpávací stanici odpadních vod a zadní cestě do kempu. Společně s místním rozhlasem jsme na tuto akci vyčlenili částku 2 mil. Kč.

Část prostředků rozpočtu ve výši 0,5 mil. Kč je připravena na práce na přípravě žádosti o dotaci na výstavbu bytů v místě stávající stodoly za Obecním domem. V příštím roce chceme podat žádost o dotaci ze Státního fondu na podporu investic a připravit stavbu společně se zázemím pro technické zaměstnance obce k realizaci. Právě třeba na tento projekt, na který je možné získat pouze omezenou dotaci na byty, budeme potřebovat vyčerpat významnou finanční rezervu z uplynulých let. Předpokládané náklady projektu jsou totiž 36 mil. Kč, přičemž dotaci na byty lze očekávat v maximální výši 4,5 mil. Kč a zvýhodněný úvěr ve výši 10 mil. Kč. I když máme na projekt pravomocné stavební povolení, čeká nás v této věci ještě spousta rozhodnutí a hlavně práce.

Předpoledním paragrafem, kterému bych se chtěl věnovat, je veřejná zeleň. Při tvorbě rozpočtu jsme v tomto paragrafu počítali s částkou 2,5 mil. Kč na úpravy veřejných prostranství. Na tento projekt nám bylo v roce 2025 vydáno

rozhodnutí o poskytnutí dotace ve výši 2 mil. Kč z Integrovaného regionálního operačního programu prostřednictvím MAS Brána do Českého ráje. Do výběrového řízení na dodavatele stavebních prací se však přihlásili pouze dva dodavatelé, oba s téměř totožnou nabídkovou cenou 4,4 mil. Kč. To by s dotací ve výši 2 mil. Kč znamenalo, že musíme do projektu vložit dalších 2,4 mil. Kč z vlastních prostředků. I přesto, že jsme přesvědčeni o kvalitě a přínosu projektu, shodlo se zastupitelstvo na tom, že tuto částku do této oblasti investovat nechceme. Proto nyní zkoušíme vyjednat s poskytovatelem dotace zúžení aktivit projektu spočívající ve vynechání mola, přívozu a přístřešku u obecního rybníka. Pokud nebude poskytovatel dotace souhlasit, odmítneme poskytnutou dotaci a pokusíme se s upraveným záměrem uspět v dalších výzvách.

Oblast odpadů je stálíci našeho zpravodaje. Důvody jsou hned dva – jednak je toto téma stále aktuální, a také proto, že na tuto oblast obec vynakládá dost finančních prostředků. V roce 2025 překračují náklady na obecní systém odpadového hospodářství částku 812 tis. Kč. Nejdražší je svoz a likvidace směsného odpadu (502 tis. Kč), dále jsou významnou položkou náklady na svoz separovaného odpadu (111 tis. Kč po odečtení odměny za vytvořený systém tříděného odpadu ve výši 130 tis. Kč) a příspěvek na provoz Sběrného dvora v Mlázovicích (přispěli jsme částkou 112 tis. Kč). Po rozpočítání nákladů na počet občanů a objektů k individuální rekreaci, je náklad bez odečtení poskytnutých slev na děti 1 210 Kč na občana nebo objekt. Proto se zastupitelstvo rozhodlo navýšit poplatek za odpad alespoň na 900 Kč za osobu a rok a zbylou část doplatit z prostředků na jiné aktivity. Proto bych chtěl opětovně požádat všechny občany, aby maximálně třídili odpad a omezili množství komunálního odpadu odkládaného do popelnic. Pokud nebudeme dostatečně třídít, budeme mít velké množství směsného komunálního odpadu, jehož likvidace je velmi drahá. Navíc cena likvidace směsného odpadu se zákonným navyšováním skládkovacího poplatku v budoucnu ještě poroste. Pokud budeme mít vysoký poměr směsného odpadu k vytríděnému (ať už z toho důvodu, že budeme mít hodně směsného odpadu nebo málo separovaného), nebudeme splňovat ani povinný cíl odpadového hospodářství. Ten stanovuje zákon o odpadech a říká, že do roku 2030 musíme separovat minimálně 60 % celkové hmotnosti komunálních odpadů. Hlavní roli při plnění těchto povinností budeme mít vždy my, občané, a je na každém z nás, abychom se podíleli na jejich naplňování důsledným tříděním všech odpadů a odpovědným chováním. Obec se bude snažit vytvořit podmínky, které tyto činnosti usnadní. V této chvíli uvažujeme o zahájení spolupráce se sběrným dvorem v Jičíně a změně režimu likvidace bioodpadů v obci, ale o tom Vás budeme ještě v příštích měsících informovat.

Na prosincovém jednání jsme kromě rozpočtu nebo vyhlášky o poplatku za odpad schválili také novou výši stočného. Celkové náklady na likvidaci odpadních vod dosáhly v roce 2025 840 tis. Kč. Oproti roku 2024 vznikla úspora téměř 300 tis. Kč bez DPH, které jsme dosáhli především instalací fotovoltaické elektrárny na střechu čistírny a souvisejícím snížením nákladů na elektrickou energii, ale i změnou dodavatele, který nám vyváží kaly. Současně však došlo ke změně legislativy a my musíme od roku 2026 tvořit větší fond obnovy než doposud. Stočné ve výši 58,35 Kč za m3 je tak jako celorepublikový průměr za rok 2024 nejnížší možná cena, kterou musíme dle podmínek dotace poskytnuté na intenzifikaci čistírny od 1. ledna 2026 účtovat.

Snad pro Vás bude alespoň malou kompenzací zrušení vyhlášky o místní poplatku ze psů. Od 1. ledna 2026 tak nemusíte platit poplatky za psy. Připomínám, že pes může být přihlášen pouze v místě trvalého pobytu svého majitele.

Volby do obecního zastupitelstva se uskuteční 9. – 10. října 2026. Kdo má zájem kandidovat do Zastupitelstva obec Lužany jako samostatný kandidát, obraťte se nejpozději do konce června na Obecní úřad Lužany, kde Vám s kandidátní listinou rádi pomůžeme.

Pro většinu občanů je konec roku uspěchaným obdobím, ve kterém máme pocit, že musíme ještě stihnout dodělat celou řadu věcí, které jsme nestihli v průběhu roku, abychom mohli vstoupit do toho nového s čistým stolem. Ale Vánoce jsou hlavně obdobím odpočinku, pohádek, času stráveného pohromadě s rodinou a blízkými, dobrého jídla a třeba jen malého překvapení pod stromečkem. Takže pokud to povinnosti dovolí, zastavme se a udělejme si letos Vánoce takové, jaké si každý rok vzájemně přejeme – klidné, šťastné a veselé. V novém roce Vám za všechny mé kolegyně a kolegy ze zastupitelstva a z úřadu přeji pevné zdraví, hodně štěstí, pohody a úspěchů. Jsme tu pro Vás.

Martin Mitlöhner

Přijďte si pro **Betlémské světlo** - jeden ze symbolů Vánoc. Vyzvednout si ho můžete ve středu 24. prosince 2025 v době od 10 do 11 hodin v kostele sv. Maří Magdalény v Lužanech.

Zveme občany na **Tříkrálový koncert**, který se uskuteční v pondělí 5. ledna 2026 od 17 hodin v kostele sv. Maří Magdalény v Lužanech. Zazní varhanní skladby v podání Radka Rejška za doprovodu Brdských trubačů. Všichni jste srdečně zváni.

Naším **fotbalistům** se letos daří jako nikdy předtím. Muži jsou po podzimní části okresního přeboru s jednou remízou na skvělém prvním místě za druhými Dětenicemi a Miletínem. Podobně skvěle si vedou i starší žáci, kteří jsou v meziokresním přeboru na druhém místě za fotbalisty z Košťálova (s Libštátem a Novou Vsí). Dorostenci, kteří hrají ve společném družstvu se Železnici, jsou bez ztráty zápasu také na prvním místě tabulky staršího dorostu. Všem fotbalistům gratulujeme a děkujeme za důstojnou reprezentaci obce.

Šachisté navazují v úspěších na fotbalisty a jsou po odehraném čtvrtém kole regionálního přeboru na společném prvním místě s družstvem z Vrchlabí. I jim blahopřejeme a přejeme pevné nervy a hodně štěstí do dalších zápasů.